

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Opis se pošilja uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Timeo Danaos et dona ferentes.

V Glavni posojilnici, pri kateri je prizadeto tudi večje število klerikalnih obrtnikov in nemških oficirjev, gospodari poseben likvidacijski odbor, ki ima nalogo sanirati razmere tega privatnega zavoda.

Iz sobotnega „Slovenca“ izvemo, da računa likvidacijski odbor tudi na pomoč klerikalnih poslancev in prav lahko mogoče je, da so gospodje skušali dr. Šusteršiča ali koga za stvar zainteresirati.

Kako daleč so tozadevni razgovori in pogajanja, ne vemo. Se manj smo že slišali o kakih uspehih, dasi bi jih moral vsak pravi Slovenec pozdravljati.

Prav je, da poskuša likvidacijski odbor vse, da bi obvaroval vseh 500 deležnikov vsake večje nesreče, ki bi utegnili postati za marsikoga usodepolna. Nekaj se pa nam zdi v tem trenutku vendarle potrebno, da spregovorimo o stališču, ki ga zavzamejo napram stvari klerikalci.

Se strogo političnega stališča hočemo presojati klerikalno politiko v tej gospodarski zadevi. Prav bi bilo in v interesu našega celokupnega narodnega gospodarstva bi bilo želeti, da bi se vsi merodajni krogi zavzeli za odvrnitev splošne narodne nesreče.

Toda tudi v politiki se ne delajo čudeži in praksa nam izpričuje, koliko je vredna teorija v posameznih slučajih.

Eno je gotovo. Klerikalci se bore že desetletja proti naprednjakom in v zadnjem deceniju sveto prisegajo na svojo maksimo, ki jim velja, da treba predvsem popolnoma uničiti napredno stvar.

Nobena stvar jim ni v tem boju sveta, če hočejo doseči zase uspeh.

Nihče ne bi mislil, da se bo kdaj našel človek, ki ga je rodila slovenska mati in ki se prištevajo Slovincem, ki bi mogel vreči kamen na odlično družbo sv. Cirila in Metoda. In vendar jo hočejo klerikalci uničiti, ker vidijo v njej njihovi politiki nasprotujočo organizacijo.

Težko je pojmiti, da so klerikalci proti našemu velikemu idealu, slovenskemu vseučilišču in da to vprašanje je zase izrabljajo. In vendar je tako, ker se boje višje izobrazbe in naprednih profesorjev. Oni vedo, da dobe s vseučiliščem nujno v Ljubljano trdnjavo klerikalnim aspiracijam nasprotnih učencev.

Za idealista je neumljivo, da klerikalci intrigrirajo pri centralni vladi že leta in leta proti najvažnejšim naprednim gospodarskim organizacijam. Uničiti so hoteli c. kr. kmetijsko družbo, o kateri ni dvoma, da je za slovenskega kmeta velikanskega pomena. Uničiti so hoteli in še danes hočejo „Zvezo slovenskih zadrug“.

Raje so poslali škofa Jęgliča v boj za nemško šparksno, raje naskakujejo in blate slovenske napredne hranilnice, kot da bi pospeševali splošen napre-

dek naroda na gospodarskem polju. Poglejmo v Gorico in videli bomo, kako ustuden brezdomovinski in za ljudstvo škodljiv gospodarski boj so bili klerikalci zoper lastne brate in v zvezi z Italijani.

Kdor ima le količjak pogleda za kulise našega narodnega gospodarstva mora priznati, da se naši klerikalci v narodno-gospodarskih stvareh v ničemer ne razlikujejo od najbolj egoističnega žida. Brezobziren boj je njihovo geslo tudi v gospodarstvu. Vsako napredno podjetje se smatra za konkurenčno, ki se ga mora uničiti in ubiti, ne glede na to, če je to narodu ali ljudstvu v korist, ne oziraje se na morebitne nesreče posameznih ljudi.

Brezsrčni, brezobzirni in ljuti so naši klerikalci v boju na celi črti.

S tega stališča je treba presojati tudi njihovo politiko glede Glavne posojilnice. Jasno je kot beli dan, da bi klerikalci niti mezinca ne premaknili, če bi bil ta zavod res napredno podjetje in če bi ne bilo angažiranih pri njem toliko in toliko klerikalcev. Da bi ne bile poleg take kapacitete kot je klerikalni državni poslanec dr. Hočevar, klerikalni veljak Tomaž Pavšar in več ljubljanskih klerikalnih obrtnikov, bi se dr. Šusteršič kratkoma smejal v pest, če bi ga prišel prositi likvidacijski odbor za intervencijo pri vladi. K večjemu bi se dr. Šusteršič diplomatsko odkrižal političnih nasprotnikov z običajno frazo: „Jaz bodem storil vse, kar je v mojih močeh.“

Če bi klerikalci sami ne bili zainteresirani na zavodu, bi tudi drugače delati ne mogli, ker bi sicer ravnali proti svojim principom in proti svojemu cilju. Ne smemo namreč nikdar pozabiti na to, da so jim bila dosedaj še vsa sredstva dobra, samo če so mogli z njimi ubližati naprednjake.

Tako postopanje pa bi bilo v obstoječih strankarskih razmerah za politiko tudi čisto umljivo. Ali bi naprednjaki pomagali v današnjih časih ljubljanskemu škofu iz konkursa ali morda „Ljudski posojilnici“? Veliko bi nas bilo odločno proti taki nameri. A morda bi se v naprednih vrstah vendarle še dobile dobre duše, ki bi to storile. Med klerikalci pa danes ni v vodilnih krogih niti enega človeka več, ki bi ne bil strupen, zagrižen klerikalec, ki zapostavlja vse druge interese svojim osebnim in svojim strankarskim.

Zato pa je smešno, če se klerikalci sedaj še bahajo in delajo milostne, ker jih menda prosi „Glavna posojilnica“. V tem izvenstrankarskem zavodu so v enaki meri zainteresirani klerikalci, naprednjaki in Nemci. Ker so v nevarnosti pripadniki vseh stanov, oficirji, državni, deželni in mestni uradniki, zato bi bila dolžnost vseh merodajnih faktorjev, da priskočijo na pomoč.

Odkločno pa protestiramo, da bi klerikalci porabljali „Glavno posojilnico“ zato, da bi z njo, oziroma z obljubo za njeno podporo, politično izsiljevali narodno napredno stranko.

Če mislijo klerikalci z intervencijo količjak resno, če hočejo pomagati svojim pristašem, ki vise pri „Glavni posojilnici“, naj kmalu to tudi dejansko pokažejo. Dokler pa bomo videli le „Domoljubove“ priloge, ki s hudobnim namenom razbojnava o „Glavni posojilnici“ vznemirljive vesti med take ljudi, ki jih stvar nič ne briga, dokler bo „Domoljub“ in „Slovenec“ napadal najzornije napredne zvođe iz same škodoželjnosti, moramo smatrati klerikalno pomoč le za tako, ki hoče pospešiti propast „Glavne posojilnice“.

Mi poznamo klerikalce skozinsko; zato jim tudi ničesar ne verujemo. Klerikalcev se bojimo in naj bi pri našli tudi darove!

Česka visoka šola za politične vede.

Dne 19. februarja se začno predavanja na češki visoki šoli za politične vede. Imeli smo že priliko opozorjati na to novo velevažno institucijo. Kuratorji je že izvršili vse potrebne priprave in je pozval razne znanstvenike, učence in politike vseh smeri, ki so tudi radi obljubili svoje sodelovanje. Na tej podlagi so se sestavili predavanja za prvi semester. Seznam predavanj leži danes pred nami in nam najbolj jasno pove, kako velikega pomena bo za splošno in politično izobrazbo nova šola, ki bo nekaka svobodna ljudska univerza.

Predavanja in predavateljev je toliko, in najdemo med njimi imena in naslove da lahko sklepamo na lepo bodočnost te češke šole, ki naj bi tudi pri nas budila zanimanje, da si osnujemo kaj podobnega. Seznam kaže tale predavanja: Dr. K. Kramář: Politika in izobrazba (1 ura) Dr. K. Kramář: O zunanji politiki (2 uri), Dr. Rob. Maršar, univ. docent: Zgodovina Avstrijske ustave od l. 1848. (4 ure) Dr. Id. Tobolka univ. skriptor: Zgodovina češke politike nove dobe (10 ur), Dr. Ed. Koerner, poslanec: Jezikovno vprašanje v Avstriji (4 ure) Dr. K. Kadlec, univ. prof.: Narodnostno vprašanje na Ogerskem (3 ure) Dr. Fr. Vavrinec, univ. prof.: Temeljni nauki o državi, (3 ure) Dr. Bog. Baxa: O državljanjskih pravicah (3 ure) Dr. Al. Rašin, adv. Poslanec njegove pravice in dolžnosti po zakonu in praksi. (3 ure) Dr. Fr. Vavrinec, univ. prof.: Poslovnik državnega zbora in deželnih zborov čeških dežel (2 uri) Dr. V. Schuster, posl.: Politika srednjih stanov (5 ur) Dr. Josef Gruber, univ. prof. Obrtna politika (5 ur) Dr. Rud. Roháček, docent: Poljedelska politika (5 ur) Dr. M. Zavesky, bančni tajnik: Politika srednjih stanov v uradniškem in svobodnih politikih (3 ure) Dr. Lev. Winter, posl.: Delavsko vprašanje (5 ur) Dr. Josef Gruber, univ. prof.: Trgovska in uvozna politika (5 ur) Dr. Vil. Mildschuh, docent: Avstro-ogrška banka (2 uri) Dr. Vil. Fink, univ. prof.: Principi finančnega gospodarstva posebej. (5 ur) Dr.

Josef Drachovsky, univ. prof.: O proračunu (2 uri) Dr. Josef Pilar, deželni odbornik: O deželnih finančah (3 ure) Dr. Aug. Mižička univ. prof.: O tiskovnem pravu s posebnim ozirom na žurnalistiko (2 uri) Jos. Penížek, ured. Nar. Listov: Razvoj in pomen žurnalizma s posebnim ozirom na češko žurnalistiko. (4 ure) Vinc. Červinka, ured. Nar. Listov: Tehnika dnevnika (2 uri) Dr. Id. Tobolka, univ. skriptor: O govorništvu (3 ure s praktičnim kurzum). Predavanja se vrše češko. Poleg tega bodo predavanja v slovenščini. Predaval bo Dr. Bogumil Vošnjak: Temelji teoretične politike s posebnim ozirom na Jugoslovane (2 uri) Dr. Bog. Vošnjak: Avstrijsko narodnostno pravo. Predavanja se vrše od 6—9 ure zvečer.

Poleg predavanj se vrši ekskurzija v dunajski parlament in v redakcijo ter tiskarno „Nar. Listov.“ Poslušatelji morejo biti moše in žene nad 17 let stari kateregakoli političnega prepričanja. Zapisnina znaša 10 K. Slušatelji visokih šol plačajo polovico. Zapisnina se ne oprošča nikomur. Šolnina znaša 20 K. Kuratorji ima pravico osvoboditi od šolnine, akademiki plačajo polovico. Kar se tiče vprašanja, ali ima slušatelj potrebno predizobrazbo, odločuje o tem kuratorji z večino glasov. Pri odločanju je paziti na to, da imajo slušatelji približno enako stopinjo predizobrazbe. Zapisovanje se začne 6. febr. Vsek se mora skazati s spricvali o svojih študijah.

K posameznim predavanjem se ne more nihče prigrisati, vsakemu je na svobodo dano katera predavanja hoče obiskovati. Češka politična šola je namenjena splošni izobrazbi najbolj pa tem, ki se hočejo posvetiti javni politiki ali žurnalistiki. Na to se bodo predavatelji ozirali. Nas pa še izreče veselje, da predava na tej šoli tudi slovenec Dr. Bog. Vošnjak v slovenščini, da s tem pokažemo, da imamo smisel in tudi pripravljenih sil za višjo izobrazbo in da hočemo to uresničevati v Pragi, dokler je nam to nemogoče v domovini. Slovenska akademična praška mladina se bo gotovo v obilnem številu udeležila predavanj na tej politični šoli.

Iz slovenskih krajev.

Iz Kamnika. „Narodna čitalnica“ v Kamniku je dne 6. t. m. na svojem 43. rednem obnem zboru izvolila sledeči odbor: Predsednikom je bil izvoljen g. dr. Alojzij Kraut; podpredsednikom Anton Križman; tajnikom g. Makso Koželj; blagajnikom gosp. Ivan Hudobilnik; gospodarjem g. Fran. Levičnik st.; knjižničarjem g. Josip Janežič, odbornikom pa gg. Rudolf Binter, dr. Rihard Karba in Ivan Vrančič; namestnikom gg. Fran. Kratner in Kajetan Pogacnik; rač. preglednikom gg. Anton Fabijan in Janko Košir; režiserjem in garderobarjem g. Josip Stele in kot zastavonoša g. Alojzij Ponikvar. Iz obširno in vestno sestavljene poročila, katerega je podal tajnik g. Binter, je razvidno, da je imelo

društvo 114 članov, med njimi 5 častnih. Dramatični odsek, kateremu je načeloval g. Binter, je štel 20 igralcev in igral. Odbor je imel z načelnikom vred 8 odbornikov, oziroma odbornik ter tekom leta 8 odborovih sej. — Društvene zadeve so se reševale v 18 odborovih sejah, od katerih sta bil 2 izredni. — Čitalnica je priredila šest gledaliških predstav, slavnosten večer v spomin pesnika - rojaka Ant. Medveda in v prid njegovega spomenika. O tej priliki je predaval o njem kot človeku in pesniku njegov najboljši poznavalec in intimni prijatelj župnik in pisatelj Fr. Finžgar. Nadalje je uvedlo društvo poljudna ljudska predavanja (četvero). Predavali so gg. prof. dr. Pavel Grošelj, prof. Breznik in tržni nadzornik Ribnikar, vsi iz Ljubljane. — Avgusta meseca se je v zvezi z „Liro“, „Sokolom“ in „Čitalnico“ ter pevskim društvom „Zvon“ iz Šmartnega-Litije vršila običajna vsakoletna velika vrtna veselica na korist „Društvenega doma“ v velikem slogu, ki je bila izborna obiskana. — Meseca julija je priredila N. D. O. iz Ljubljane izlet v Kamnik združen s tamburaškim koncertom in predstavo. — Po poročilu marljivega blagajnika gosp. Hudobilnika je imela čitalnica 2222.54 kron dohodkov in 2641.86 K stroškov. Primanjkljaj je pripisovati nabavi treh velikih zrcal za društveno dvorano in nekaterih novih kulis za oder. — O delovanju ljudske knjižnice smo čuli natančno poročilo po g. Janežiču. Knjižnica šteje 662 knjig leposlovne in do 200 knjig znanstvene vsebine. — O marljivem čitanju priča dejstvo, da si je občinstvo izposodilo 2341 knjig — gotovo velikanski napredek. — O društveni inventuri je poročal kot gospodar g. Koželj, med tem ko o stanju gledališke garderobe nismo dobili nikakega pregleda, ker se gledališkemu garderobierju ni zljubilo priti na občni zbor. — Čitalnica je bila naročena na 22 časopisov in 7 revij ter bila članica Slovenske in Hrvatske Matice ter Mohorjeve družbe. Dva lista sta se z novim letom opustila, a mesto njih naročila „Slav. Tagblatt“ in znanstvena revija „Veda“. — Čitalnica zavzema med tukajšnjimi društvi najodličnejše mesto in želimo, da bi se v bodoče pod njenim praporom zbirali značajni in napredni člani.

Iz Krmelja pri Št. Janžu. V Št. Janžu se je vršil v nedeljo popoldne ob polu 3. ustanovni shod za Ciril-Metodovo podružnico v Št. Janžu. Že dalje časa se je pripravljalo do tega potrebnega koraka, zato pa tudi vsi narodno čuteči s tem večjim veseljem pozdravljajo novo podružnico.

„Tudi na Kranjskem mora resnica na dan!“ piše 2. številka „Štajerca“ t. l. Res je tako! Ona resnica pa, ki mora gledati „Štajerca“ najprvo na dan, je, da se bo že poskrbelo k njegovi reklami za potreben komentar in da ne bodo samo „brezplačno pošiljali“ ampak tudi nazaj dobivali svojo usiljivo, gnusno nemčurško cunjo, ki niti ni vredna, da bi godela v peči Slovenca. Tega gnusnega

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

Toda kaj! Česa se mu je bilo bat! Z eno samo besedo bo uničil obrekovanje in rešil svojega očeta . . .

Stopil je dalje . . . Velika, težka vrata so se zaprla za njim! . . .

V.

Svēt Desetorice.

Dvorana Svēta Desetorice, kakor tudi dvorana državnih inkvizitorjev, sta ležali obedve v vojvodski palači. Dvojna grožnja! Inkvizitorji in Desetorica so živeli v senci okrog dožev: dvoje čeljusti pogubonosnih klešč, ki so bile zmirom odprte in pripravljene, da se stisnejo. Če je bil dož lakomen in častihlepen človek, se je skušal polastiti teh klešč, da je z njimi drobil ljudstvo; če pa je bil dož človek svobode in osumljen pri patricijstvu kakor Kandiano, so trle klešče strašnega političnega stroja njega in njegovo rodbino.

Foskari je stopil v tisto dvorano Desetorice, ki je Veronese petdeset let kasneje okrasil njen strop s čudovito sliko, še danes občudovano kot najčistejši izraz njegovega genija. Sedel je v naslanjač iz rezljanega lesa, nasproti desetorih naslanjačev, izmed katerih je bil prazen le eden — Davilov!

Veliki inkvizitor je vstopil sam.

Kaj se je zgodilo z Rolandom?

Tajnosti državne inkvizicije so bile strašne; eno teh tajnosti bomo kmalu spoznali, ko bomo zasledovali sled Leonorinega zaročenca.

Devetorica članov Svēta Desetorice, zbrana v tajnem tribunalu, je bila na svojih mestih. Njih obrazi so bili nepremični in brezčutni; nihče se ni ganil, kakor kipi so sedeli v svojih naslanjačih.

— Gospodje, je izpregovoril Foskari, že dolgo vam je

znano skrivno početje Rolanda Kandiana. V vaših srcih je obsojen. Ali ne?

Večina devetorice je prikimala z glavo.

— Manjkalo nam je samo prilike. Zdaj pa imamo v roki sveži zločin izdajstva. Tuljenje naroda, ki obdaja to palačo in pozdravlja izdajca, je najstrašnejša in najbolj jasna obtožba. Ali je to resnica?

Isto znamenje se je ponovilo, z odločno važnostjo mož, ki so storili nepreklicen sklep. Toda pokimalo je samo pet sodnikov. — Gospodje, je nadaljeval veliki inkvizitor, v tem trenutku so minute dragocene. Upor, ki preti našim privilegijem, mora biti zadušena še noč. Roland Kandiano je zapeljal pomorščake k puntu; Roland Kandiano je snoval vstajo proti patricijstvu. Formalnost, ki jo vršimo, naš bo rešila, ako bo nagla. Blisk je strašen samo tedaj, če tistim, ki jih zadene, ne pušča časa, da bi se rešili v zavetje.

— Glasujmo! je dejal Močenigo, eden izmed Desetorice.

— Enega manjka med nami, je menil Grimani, znan po svoji mrzli krutosti, a tudi po jekleni neomajnosti v načelih.

— Res jel je pritrdilo par drugih. Torej ne moremo glasovati!

Altieri si je obrisal znojno čelo.

Foskari se je neizprosno nasmešnil.

— Nekdo izmed vas je odsoten, je dejal, in kmalu boste vedeli, zakaj. Toda preden vam razložim vzrok, da je sedež dičnega Davile prazen . . .

— Morda ga ni zato, ker je Rolandov prijatelj! je vzkliknil Močenigo.

— Preden vam izpregovorim o Davili, je povzel veliki inkvizitor, zaključimo formalnosti, ki nam jih nalaga zakon!

Foskari je vstal s svojega sedeža, ter šel sam odpirati velika vrata v ozadju — ne tistih, skozi katera je bil prišel, nego vrata, ki so vodila v prazno dvorano. Tam so morali čakati tisti, ki so prihajali pričevati. In prič ni bilo nikoli . . . Nikdar se skoraj ni zgodilo, da bi se bil kdo odzval pozivu inkvizitorja. Toda zakon je zahteval ta poziv.

Na pragu teh vrat je Foskari slovesno zaklical:

— Ako je tisti, ki nam je ovdal Rolanda Kandiana v blagor republike, tukaj, naj vstopi in naj govori po svoji vestil

Počakal je par hipov; nato se je vrnil na svoj sedež. Ko je dospel do njega, je opazil trepet in nemir, ki je prešinjal sodnike. Ozrl se je in ostrmel.

Ženska je stala tam, med podboji vrat, skozi katera je pravkar poklical priče! . . . In ta ženska je bila kurtizana Imperija! . . .

Stopila je naprej, vsa blede, z valujočimi prsi, obraz spačen v boju čustev, nasprotujočih si med seboj.

Altieri je prebledel, kakor mrtič.

Ostali sodniki so čakali v strastnem zanimanju, ki ga je vzbudila v njih ta nepričakovana prikazen. Gledala jih je s čudnimi očmi, v katerih se je bliskala zdaj besnost, zdaj skrivnostna luč neznanih, nežnih čustev.

Foskari je takoj premagal svojo zmedenost. Vprašal je:

— Torej ste vi ovdali Rolanda Kandiana?

— Jaz! je dejala Imperija.

— Govorite torej, kakor ste videli z lastnimi očmi in poslušali z lastnimi ušesi, ne pa po govoricah, ki ste jih nemara zaznali. Govorite svobodno in brez strahu.

Močenigo, isti, ki je prej omenil Davilovo prijateljstvo do Rolanda, je vstal in rekel:

— Govorite svobodno, gospa. Toda preden boste obtoževali, premislite dobro sami pri sebi, da ena sama vaša beseda lahko spravi Rolanda Kandiana na morišče.

Močenigo je sedel. Par njegovih tovarišev je prikimalo v znak odobravanja.

Dolg trepet je stresel Imperijo. Zardela je kakor škrlat, nato je prebledela še bolj kakor prej, ter prekrizala svoje krasne roke na prsih, kakor da bi hotela pomiriti utripanje srca . . .

Nevihita, ki je divjala v notranjosti te ženske, je bila grozovita. Preživela je bila štiriindvajset peklenjskih ur. Minuto za minuto je sledila drami, ki se je odigravala v doževski palači. In v zadnjem hipu, ne vedoča, kaj počenja, skoraj blazna, je bila zbežala iz svojega stanovanja . . .

Kakšna neodoljiva sila jo je gnala semkaj?

Ali se je bala da bo Roland obsojen?

Ali ji je nemara ljubezen vdahnila vzvišen sklep, ki jo je utegnil pogubiti — toda tudi rešiti njega, ljubljenega Rolanda.

(Dalje.)

papirja se je razposlalo nebroj po Kranjskem, zlasti po Dolenjskem. Dobivajo ga trgovci, gostilničarji, delavci, sploh kjer morejo stakniti kak naslov pa ga brž pošljejo. Pri tem ima prste vmes gotovo tudi kak kranjski nemški zavod ali podjetje. Marsikdo, ki je dobil „Štajerca“ na ponudbo se zgraža nad manirami tega lista. Olike „Štajerčeva“ se mora človeku kar gabiiti. Poleg tega pa se tiska „Štajerc“ v jeziku, ki bolj pristojno v kak ciganski tabor kakor na papir. Dolenjci, ki se vam usiljuje „Štajerc“, ne sprejmite ga niti zastoj, porabiti ga ne morete niti za v peč niti za makulaturo, ni vreden; nazaj na Štajersko ž njim!

Iz Mokronoga. V nedeljo dne 22. t. m. je bil v Mokronogu občni zbor mokronoškega „Sokola“. Na dnevnem redu je bila volitev starešinstva in odbora. V starešinstvo so izvoljeni: br. Ant. Zajc, starosta; br. Klemenčič, podstarosta; br. Fran Žlajpah, načelnik. Odbor se je konstituiral sledeče: br. Anton Žlajpah, Egidij Kolb, Josip Berger, Ivan Lindič, Filip Logar, Ivan Smrekar. — Namesniki: br. Ledenik Viljem, Alojzij Majcen, Alojzij Glušič.

Iz St. Petra na Krasu. Mlači St. Peterski „Sokol“ priredi svojo prvo predpustno veselico na Svečnicu v prostorih Narodne gostilne. Kuhinja in klet bode v lastni režiji. Zasigurane so priznane najboljše kuharice-gospe, kar se bode lahko vsak sam na svoj želodec prepričal. Skrbjeno bode za vsestransko izbornost zabavo. Pridite vsi iz okolice in iz St. Petra, žal vam ne bode. Sokoli pridejo v kroju, in čim več jih bode, tem lepša družba bo. Vstopnina samo 1 K, začetek točno ob 8. uri. Tedaj 2. svečana vsi v St. Peter na veselo rajanje!

Slovanski jug.

Politične gonje na Hrvaškem. Vse kaže, da ban Tomašič svojega prednika barona Raucha silno zavida radi velike „slave“, katero si je pridobil z nečuvnimi gnjamo svojih političnih nasprotnikov. Vsem je še znano, kakih sredstev se je posluževal baron Rauch proti pristašem srbsko-hrvaške koalicije, zlasti proti Srbom. Kako samotno se je moral konečno umakniti z banskega stola, je vsem dobro znano. Vendar pa to ne moti Rauchovega naslednika bana Tomašiča, da zdrži po isti spodrsiljivi poti kakor baron Rauch. Nekateri najnovejši dogodki namreč kažejo, da si je prikrito, a vendar jasno, da se hoče Tomašič brez pardona maščevati nad svojimi političnimi nasprotniki. Splošno ogorčenje je vzbudila naredba nekega okrajnega glavarja, ki zatrjuje, da se hrvaška vlada ne misli maščevati samo nad živimi pristaši koalicije, ampak tudi nad njih grobovi. Ta okrajni glavar je namreč brezovno prepovedal koncert in veselico, katero je pred kratkim hotela prirediti srbska in hrvaška mladina v Virginstovu, v korist nagrobnemu spomeniku pokojnega srbskega „veleizdajnika“ Pere Vujaklije, ki je, kakor je znano, umrl že v ječi. In ker ga brezsrčni samodržci niso mogli obesiti, hočejo sedaj zatreti v njegovih rojakih vsak spomin nanj. Iz pisanja uradnega lista „Narodne Novine“, ki opravičujejo akt okrajnega glavarja, je razvidno, da je isti izvršil le „najvišji“ ukaz. — Pred par dnevi je bil suspendiran župan neke srbske vaške občine, ker je skupno s šolskim svetom protestiral proti svojevoličnemu postopanju predpostavljene okrajne oblasti, ki je popolnoma na svojo roko imenovala za šolskega nadzornika v omenjeni srbski vasi nekega katoliškega župnika, ki je vrh tega še iz druge vasi, kar je po obstoječem zakonu nemogoče. V tem

slučaju pa je imelo to imenovanje svoj namen, ker je dotični župnik frankovec in furtimaš. In radi tega je omenjeni župan v smislu zakona, na čelu z lokalnim šolskim odborom protestiral proti temu imenovanju, naker je bil takoj suspendiran, najbrže zato, ker se piše Pribičević. Tako spoštuje Tomašičeva vlada občinsko avtonomijo. — Tudi tiskovna svoboda je Tomašiču zelo prišla k srcu. „Hrvaški Pokret“, organ hrv. samostalne stranke je priobčil par zelo škandaloznih slučajev iz pedagoške prakse nekega frankovskega kateheta v Brodu. Da bi državni pravdnik zakril svinjarije, katere uganjajo Kristusovi nasledniki s svojimi perversnimi razgovori s šolskimi dekletami tudi na Hrvaškem, je zaplenil dotično številko „Hrv. Pokreta“, da tako varuje fine politične prijatelje bana Tomašiča. — Tomašičeva vlada je izdala odlok, s katerim se odvzame poštni-debut listu „Materinska Rijeka“, ki izhaja v Rosario v Argentini — za celo Hrvaško in Slavonijo. Menda Tomašiča preveč muči vest.

Nemškutarenje v Zagrebu in „Hrvaško pravo“. Naša notica, v kateri smo obsodili in bičali slabi odpor naših bratov Hrvatov proti vedno prodirajoči nemščini in hrvaški metropoli, Zagrebu, je temeljila na naši lastni skušnji in skušnji našega poročevalca v Zagrebu. Da je bila naša notica popolnoma objektivna in resnična, potrjuje tudi „Hrv. Pokret“, ki povdarja, da se v Zagrebu v istini strašno nemškutari in da na račun hrvaškega naroda bogatijo množični nemški in zidovski trgovci. Čisto umljivo pa je tudi, da v tem oziru največ greše Frankovci, saj bi njih boj proti židovskemu in nemškemu izkoriščanju ne pomenil ničesar drugega, kakor boj proti samim sebi. Da pa bi vseeno varovali pred naivno maso svoj prazni radikalizem, vmešavajo v svoje bombastične programe tudi Slovence pod imenom „planinski Hrvati“, Srbe kot pravoslavne Hrvate, ali nas pa imenujejo „neumne Kranjce“ in Srbe „Vlahe“. Ko smo vsled tega pozvali te „rodoljube“ in „radikalce“ naj pokažejo svoje rodoljubje in radikalizem v boju proti prodirajoči nemščini, ki se je v Zagrebu že tako razširila, da je skoro izgubil sliko čisto slovanskega mesta, je „Hrv. Pokret“ popolnoma soglašal z nami. Da je naša povsem objektivna notica v živo zadela tudi frankovce, nam jasno dokazuje „Hrv. Pravo“. Ne dobivamo sicer te čunje, saj nam je vse natančno povedal nje duševni brat „Slovenec“. Iz tega posnemamo, da „Hrv. Pravo“ ni občutilo potrebe reagirati na našo notico, ampak se je nesramno zaletelo v dr. Tavčarja, češ, saj je on prvi na nekem shodu v Zagrebu nazval Slovence „planinske Hrvate“, le tega ne pove, da je hotel dr. Tavčar s tem le na nek način izraziti velike simpatije Slovencev do Hrvatov, oziroma jugoslovanske solidarnosti. „Hrvatskemu Pravu“ le povemo, da je „Slov. Narod“, kot organ napredne stranke, nedavno prvi protestiral proti naziranju frankovcev, da smo Slovenci „planinski Hrvati“. In „Slov. Narod“ je obenem organ drja. Tavčarja. Frankovci naj se nikar preveč ne zaletavajo v slovenske naprednjake, saj jim je morda dobro znano, da so ravno ti takorekoč pionirji na polju jugoslovanske vzajemnosti. A za nas bi bilo bolj interesantno, kako bo pravaško-franko-klerikalni hrv. radikalizem manifestiral v boju proti prodirajoči nemščini v Zagrebu, kar bi morala biti njegova prva naloga. A ravno na to nam frankovsko glasilo ne odgovarja, seveda zajedno tudi patrončki okoli „Slovenca“. Saj je obema skupaj narodnost deseteta briga, ker ne iščejo drugega, kakor strankarskih koristi. Njiju neumno naziranje, da smo Slovenci planinski Hrvati, nam ne bo nič škodovalo, nemškutarjenje pa je

rak-rana tako pri naši, kakor pri hrvaški inteligenci.

Bojni material za Srbijo. Kakor nam javljajo iz Beograda, je došlo v Ristovac 30 vagonov bojnega materiala za Srbijo. Material se takoj razdeli med posamezna divizijska skladišča.

Splošni pregled.

Kneževina Monako ima vsega skupaj 635 državljanov in med temi 95 volilcev. Kneževina je dobila v zadnjem času ustavo in iz ustavne predloge je razvidno, da je med 19.121 prebivalci kneževine le 1482 monogaskov in da je med temi 847 inozemcev. Od 1482 monogaskov ima le 448 volilno pravico, med temi je 373 priseljenih inozemcev, tako da ostane le 95 pravih monogaskov volilcev. V Kneževini Monako živi 8241 Italijanov, 7306 Francozov, 516 Nemcev, 391 Švicarjev, 385 Angležev, 219 Belgijcev, 210 Avstrijcev, 371 prebivalcev iz 18 drugih držav.

Razstavo panamskega prekopa prirede amer. zedin. države v New Orleansu l. 1915.

Briand in francosko delavstvo. V francoski zbornici je izjavil minister preds. Briand, da Zveza delavcev ne sme biti razpuščena, ker bi bila s tem dotaknjena svoboda združevanja. Pač pa so bile potrebne posebne določbe, da bi se ne širila antiliteraristična propaganda v vojašnice. Vlada zaupa delavstvu in nikakor neče posegati v njegove pravice, niti ne namerava motiti društvenih pravic, pač pa hoče s diktate omejiti v oni krog, ki jim je določen po njih poklicu. Tudi ako stori vlada gotove korake, s tem ne dela proti zakonu, nasprotno skuša uveljaviti zakon in s tem varovati svobodo do združevanja.

Alzacija in Lotaringija je postala v zadnjem času predmet natančnejšega opazovanja, ker se je pokazalo, da tam nemški duh ne prodira tako, kakor si to žele razni nemški pangermani. Tak kričeč slučaj se je zgodil v zadnjem času v Köslinu. Učitelj na kadetnici, nadporočnik v Belo se je namreč v svoji nemški domišljavosti izrazil: V Alzaciji sploh ni ljudi. V Alzaciji so same svinje. Za te besede s katerimi je žalil vse prebivalstvo je dobil nadporočnik samo 7 dni sobnega zapor. Takozvani stari Nemci gredo na delo, toda prebivalstvo se ne da hujskati. V Metz so pretepli dva stara Nemca, ker sta odobravala razpust društva „Lorraine Sportive“. V zadnji dobi se francoske prireditve bolj in bolj prepovedujejo.

Nova turška ekspedicija je morala oditi na bojišče pri Yemenu. Ko so so se vojaki ukrcali na ladjo, je govoril vojni minister navdušen govor, češ da gredo braniti važen del domovine in da mu je žal, da ne more iti z njimi na bojišče.

Boji pri Yemenu bude vključ svoj oddaljenosti zanimanje Evrope. Dne 16. decembra je preteklo eno leto, odkar je turška vlada s pretendentom Imanom Jahja in njegovim zaveznikom Sajed-el-Idrisom sklenila mir. Turška vlada pa ni držala besede in tako se je od obeh strani pridigovala sveta vojna proti tujim vsiljenecem. Celo leto se je trudila, da bi vzdržala mir in zabilagala dovoz orožja; zato je po celi meji postavila trdnjave z visokimi stolpi in je natančno preiskovala ves promet na meji. Toda domačini so dovažali orožje z Adena po angleškem ozemlju. Že v začetku tega leta je imel Sajed-el-Idris dobro oborožene čete, ki so štele več nego 40.000 mož. S tem je vdrl na turško ozemlje in je prepodil turškega poveljnika iz Asira. Iman Jahja, ki je v Južni Arabiji priznan kot kalif, ima baje nad 50.000

mož. S temi četami se bliža glavnemu mestu v Yemenu, Sanaa. Turki imajo v Yemenu okoli 40.000 vojakov, toda te čete so zelo demoralizirane in se je bati, da bi v slučaju boja prešle na stran sovražnikov. Kajti pogosto se že sedaj zgodijo, da četa vojakov pobegne, proda svoje orožje in izgine v arabskih puščavah. Turška vojska ima težko stališče zaradi tega, ker so kraji malo znani in slabe prometne zveze. Domačinom pa ne smejo Turki zapupati, ker bi jih lahko speljali na naporno pot. Živila se dovažajo iz pristana Hodeida in domačini pogosto napadejo transport. Situacija je neugodna in za Turke zelo težka.

Dunajske učiteljice so začele akcijo za to, da se odpravi celibat učiteljic. Velika deputacija je prišla k poslancu Gessmannu in mu je zročila spomenico. Poslanec Gessmann je obljubil, da bo podpiral njih zahteve, enako je Pattai sprejel deputacijo prav prijazno in je obljubil podpirati želje učiteljic.

Predsedniki in zastopniki 11 poljskih društev so na svoji seji sklenili protest proti relegiranju onih akademikov s krakovske univerze, ki so nastopali proti profesor Zimmermannu. Na seji se je sklenilo, da se začne stavka na vseučiliščih, ako bo krakovski senat ostal pri svojem postopanju.

Kitajski oficirji v Mandžuriji so pisмено zahtevali od Kitajskega cesarja, da čim prej skliče parlament, ker sicer preiti upor med narodom in v vojski. Častniki so z vojaštvom solidarni in bi pritekla državi velika nevarnost, ako se o pravem času ne ugotovi zahtevam ljudstva in vojaštva.

Otvoritev japonskega parlamenta je bila 20. t. m. Ministrski predsednik Katsura je otvoril parlament z daljšim govorom, kjer je slikal razmerje Japonske do drugih držav. V obče je to razmerje kar najlepše, z Anglijo pa poslancejo ožje zveze. Pa tudi z drugimi državami je razmerje tako ugodno, da se bodo stroški za oboroževanje omejili na najpotrebnejše.

Državni poslanec Ivan Hribar interpeliral je 11. decembra poslanske zbornice na Dunaju dne 4. decembra 1908. št. 3839/1, 3840/1, 3841/1, 3842/1, 3843/1, 3845/1, 3870/1, gospoda voditelja ministrstva pravosodja zaradi konfiskacij člankov in notic ki se takole glase:

Gorje nepredvidnežem!

Kdor je čital naše članke o „Kranjski hranilnici“, je dobil jasen upogled v stanje tega zavoda. Brezvestno gospodarstvo je vzrok, da je imela „Kranjska hranilnica“ veliko manj dobička, kakor bi ga morala imeti po milijonih, ki jih je oskrbovala. Pri „Kranjski hranilnici“ nazačuje vse, vloge padajo in rezervni fond pojema. V svoji nemškutarski zagrizenosti so mogotci pri „Kranjski hranilnici“ postopali pri nalaganju denarja včasih nepredvidno. V Trstu, na Dunaju in na Štajerskem imajo mnogo milijonov izposojenih. Nekatera posojila so dobro zavarovana, druga pa slabo. Hranilnica ima terjatve, ki jih ne sme izterjati, ker bi se pri prodaji dotičnih poslopij ne dobilo toliko, kolikor znaša terjatve.

Izgube bodo neizogibne, kolikor bolj bo „Kranjski hranilnici“ predlo za denar. Največji reveži bodo tisti, ki bodo čakali in odlašali z dvignjenjem

svojih vlog. Danes pričakuje „Kranjska hranilnica“ še vloge in obresti — a koliko časa bo to še mogoče? Zdi se nam, da bomo kmalu lahko rekli: Gorje nepredvidnežem!

Tisti, ki bodo zadnji prišli po svoje vloge, že morda ne bodo več dobili svojega denarja, marveč jim bo hranilnica za vsak goldinar plačala samo 70 ali 80 krajcarjev. Pozor vložniki, pazite, da ne pridete ob svoj denar, ker za vaše vloge pri „Kranjski hranilnici“ ne jamči nihče.

DNEVNE VESTI.

Včerašnja zaplemba. Prijatelj nam je poslal članek o veleizdajci in mi smo ga — nič hudega sluteč — priobčili v včerašnji številki našega lista. Ali državnemu pravdniku E. Painiche-u se je zdel članek tako krvav, da ga je — ker je zelo občutljiv in ne more videti rdeče krvi — v celoti pobelil. Oh!

Zro, zro in zro. Še vsakdo se spominja na klasičen izrek dr. Sušteršiča, ki je zmiral uradnike, češ da le zro, zro in zro. Na nedeljski shod pa je dr. Sušteršič poslal, da se malo ponorčuje iz uradništva, zadnjega svojega poslanca, Gostinčarja, ki naj bi razodel uradnikom klerikalno ljubezen. Prav je, da so pustili uradniki govoriti Gostinčarja, da so se klerikalci vsaj lahko prepričali, da na neklerikalnih shodih lahko vsakdo pride do besede, kdor hoče biti dostojen. Naprednjaki nimamo za javne shode nikake mreže pri vratih! Bilo pa čisto vseeno če je Gostinčar govoril ali ne. Tako veliko vprašanje kot je uradniško se v parlamentu ne bo rešilo niti po Gostinčarju, niti se ne more po dr. Sušteršiču zadržati. Dejstvo pa je, da so ravno krščanski socialci, ki so najboljši prijatelji naših klerikalcev, tisti poslanci, ki bi radi napravili iz uradnikov avtomate, iz civilistov oficirje brez politične in osebne svobode. Naši klerikalci so povrh še tisti prijatelji, ki bi, če bi mogli, prvi dan svoje absolutne vlade obekli vse uradnike v uniformo prisilnih jopičev.

„Otlo bobnenje“ imennje „Slovenec“ pisanje „Edinosti“ o Naglovem dekretu. Dve stvari sta sedaj, ki budita zanimanje: prisega teologa proti modernizmu in Naglov dekret. Proti prvemu se upirajo teologi proti drugemu društva, iz česar se vidi, da Pi-jeve in Naglove zapovedi ne najdejo vedno slepe pokorščine katolikov. Če se „Slovenec“ šopiri s svojim pojasnjevanjem, bi mi to imenovali „otlo bobnenje“, ker razni dogodki, shodi, protesti in članki kažejo, da vsi papeževi ukazi in Naglovi dekreti danes — malo zaležejo.

Klerikalna strahopetnost se je pokazala pri pogrebu prof. Apiha. Mons. Podgorc, ki je vodil pogreb je govoril na grobu nemško. To je narodnost. In niti žalostinke si niso upali javno zapeti. Saj smo vendar v ustavni državi, kjer bo vsaj dovoljeno svoje ljudi v svojem jeziku pokopavati.

Klerikalna nevhvaležnost. Znano je, da klerikalci brez pardona izkoriščajo svoje pristaše, dokler jih morejo. Ko pa vidijo, da je kdo že doigral svojo vlogo, bodisi vsled starosti ali bolezni, ga ne poznajo in nočejo sploh ničesar več slišati. Znan nam je slučaj, ki je eklatanten dokaz grde klerikalne nevhvaležnosti in zlasti osvetljive katoliško ljubezen ljubljanskega škofa Jegliča, do bližnjega. V Gornjem Gradu na Štajerskem je nekdo celih 15 let služil na posestvu ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Vsled na-

MALI LISTEK.

Knjige „Slovenske Matice“.

Dr. Ivan Lah: Brambovi.

(Knezova knjižnica Mat. Slovenske).

Zgodovinski roman! Ali zastopuje samo zgodovinsko dobo, zgodov. osebe; morda še za nameček letnice? Seveda bi zadostovalo samo to: roman, povest kakršna že; za okvir francoske vojske na Kranjskem ter oseba Napoleona, ali katerega njegovega generala. Zadostovalo bi to, če bi se minolost ne ločila še po čem drugim od sedanjosti kot po tem, da je za nami. Toda minolost se loči od sedanjosti po svojem mišljenju, po svojem svetovnem in življenjskem nazoru, po načinu in vrečevanju svojega življenja. Po tem se ločijo dobe med seboj; to dela zgodovino. Ljudje iz prejšnjih časov pač ne bodo govorili in živeli, kot mislijo, govore in žive danes. Drugačno je njihovo mišljenje, problemi, ki od njih zahtevajo razrešitve so drugi, kot ti, ki jih imamo rešiti mi.

Tem zahtevam je v popolni meri ugodil pisatelj „Brambovc“, Ivan Lah.

V tem vidim vrlino njegovega dela, da nam je predstavil Ilirca, kot je bil, kakor je živel in mislil.

Ali se že nismo dostikrat vprašali: zakaj je minila ta velika doba tako neplodna? Par momentov je v slovenski zgodovini, o katerih se lahko reče: veliki časi so našli majhne ljudi. In doba Napoleonove Ilirije je že en tistih momentov. Ilirec je bil rojen, toda svojega rojstva ni bil posebno vesel — dedščina oziroma posledica protireformacije in jezuitov. Varuhi naroda so zaprli pota, po katerih bi naj prihajala v narod prosveta; posrečilo se jim je, kar je prišel cesar Jožef, a le za kratki čas. V dobi ko so butali valovi svetovnega gibanja na meje slovenske domovine, ko se je že višja družba, posebno ljubljanska, ki je obogatela v trgovini, začela navzemati modernega svetovnega duha, ko so se že oglašali glasovi novega življenja, je — cesar Jožef umrl in zavladali so po naročilu vlade — jansenisti — ki so vzele v varno varstvo oni narod, ki je bil komaj oproščen jezuitskih rok. (Ivan Lah: Genealogija Ilirca). In masa, če se je že začela probujati je sedaj po-

stala zopet kakor gluha in slepa, navajena suženjstva; takšno jo je napravila beda in nevednost. Iz tega je imel iziti Ilirec — rodil se je, a postal je brambovec. Vodnik mu je pa moral zložiti koracnico, da jo je prepeval na pohodih proti Francozom...

Ta velika — vsled prilike velika — doba je čas „Brambovc“.

Nekaj ljudi je pa le bilo, ki so čutili v svojem srcu neko hrepenenje, neizrekljivo, nejasno. Videli so Napoleona, zmaganega, a vendar ni bilo v njihovih srcih sovraštva. Genija so videli v njem. Toda kaj, kako? Ti redki so slutili, da je velik trenutek tu; domovino, narod so slutili. Čutili so, da jo treba povzdigniti, napraviti jo veliko. Tudi navdušenje so čutili, da bi opevali domovino. Kristijan je predstavil teh ljudi. Opeval bi domovino; začne slovensko; ne gre dalje; latinsko bi pel, toda tudi to ne gre do konca; in pesem izzvani z nemškimi verzi... Domovina je bila pred njim — toda izražanje čustvovanja je bilo v povojih: tudi sad protireformacije. Domovino treba povzdigniti: tako si misli Kristijan; takšen bi jo povzdignil kot je Napoleon; in zato: ali z njim, ali proti njemu, samo, da kot Napoleon. Ali z njim, ali

proti njemu... to je bila nejasnost, nepripravljenost... Ni si še ujasnil problema: kako služiti domovini, kje je sreča za domovino. In tako ga vidimo popivati po ljubljanskih kavarinah, ko brambovi marširajo proti Francozu. Kakor pravijo vsi, je Kristijan jakobinec... Vedel je, kaj se godi po svetu — toda prišlo je vse to nenadoma, za domovino nepričakovano; ni si še ujasnil tega gibanja.

Dobro nam je pisatelj I. Lah predstavil ono dobo rojstva Ilirije, orisal nam je življenje po mestih, po gradovih in po deželi. Lah pozna ono dobo, kot pozna dobro vse one čase, ko domovina ni bila tako zapuščena. Vaška kronika govori o časih, ko je tudi vas imela priliko nočiti ljudi, ki so prihajali odondot, kjer je cvela umetnost renesance in odтам, kjer se je začel boj proti Rimu. — Lah pozna mater in rojstvo Ilirca. Že preje nam je podal genealogijo Ilirca; analiziral natančno vsa kulturna stremjenja ter vse mišljenje domovine, ki je rodila Ilirca. Kakšna je bila mati Ilirca? Zemlja, ki je rodila Ilirca je bila še deviško čista, nepokvarjena, nedotaknjena od točasne kulture, triha in mlađa, kakor dekle sanjajoče ob studencu pod visoko goro. Nje mišljenje in čustvovanje je bilo naivno, prirodno,

naravno. Ob času, ko je moral veliki apostol prirode Rousseau učiti ljudi zopet živeti prirodno, naravno in srečno, ona takega evangelija ni potrebovala;... Predstavitelj (Ivan Lah: Genealogija Ilirca) takega čustvovanja in žitja je bil Egidij, ki pa maršira za blagor domovine proti Francozu...

Pravim: Lah pozna dobo v kateri se godi povest, zato ni tam nič nenačnega, nič ob čemur bi človek rekel: to je iz 20. stoletja. Vse je dobi primerno: Kristijan, Egidij; tudi gospod Mulič, ki je čital Gil Blasa in sedaj v njegovem slogu pripoveduje podobne povesti. Pisatelj nam pa tudi ni mogel predstaviti ljudi z velikimi idejami, ker takšnih ljudi takrat ni bilo, ker velika doba je našla majhne ljudi.

K koncu naj še omenim, da bo celotnemu utisu romana zelo škodilo, da ga je Matica razdelila na dve knjigi. Ali bi ne bili mogli gg. odborniki pri Matici najti kako pot, da bi se bil izdal roman v celoti, kar bi bilo na korist delu in Matici. Potem bi se dalo o Brambovih obširneje govoriti, ker imamo morda v njih več nego vidimo na prvi pogled. V tem je Matica zagrešila nam nerazumljivo napako.

R. Krivic.

porne službe je polagoma nevarno zbolel in se moral na svoje stroške zdraviti v kopališčih. Ko so videli, da po 15letnem napornem delu ne more garati več, kakor črna živina, so takorekoč napeli vse sile, da bi ga spravili iz službe. Škofov nadgozdar mu je obljubil, da mu bo za njegovo zvesto službovanje izposloval večjo odpravnino ali pa mesečno pokojnino. Reče se je v resnici tozadevno širikat obrniti na škofa Jegliča, da bi mu milostno ugodil prošnji. A zaman! Škof noče o tem niti slišati. Nesrečnež bo moral na stara leta za svoje zvesto službovanje še stradati. Taka je klerikalna nevaležnost.

Čudno postopanje deželne odbora. Gospod Franc Rebernjak v Novem Vodmatu se je bil pritožil na deželni odbor, ker ni hotel sprejeti klerikalca Orazem, ki je bil kot komisija navzoč pri stavbnem ogledu, njegovega protesta na zapisnik 5. sept. l. l. je bila pritožba vložena. 18. jan. t. l. pa je na ponovno urgenco deželni odbor protest vendarle rešil in sicer zelo klasično čes: Vaše pritožbo deželni odbor ni mogel vpoštevati, ker svojih ugovorov niste uveljavili, že pri stavbnem ogledu. G. Rebernjak se je pa ravno radi tega pritožil, ker svojih ugovorov Orazem pri stavbnem ogledu uveljaviti ni pustil. Tako postopanje deželne odbora je že višek upravnih škandalov. Ukretni bomo vse potrebno, da pride mož do svoje pravice preko lumparij Orazma in dež odbora.

Volilni shod pri Česnovarju. Gospodarsko-napredno društvo za šentjakovski okraj je priredilo v nedeljo popoldne pri Česnovarju izborni obiskani shod, na katerem je govoril prof. Reiser o močnatosti in poštenosti klerikalcev in na lepih izgleh kazal, da naj ljudje klerikalcem ničesar ne vrjamejo, če nočejo, da ne bodo opeharjeni. Drugi govornik deželni poslanec dr. Triller je govoril o ljubljanskem šolstvu, klerikalni skrbi za mestne uslužbenke, o preganjanju učiteljskega na deželi in o brezvestnih napadih klerikalcev na vzorne denarne zavode: Mestno branilnico, kreditno banko in kmetsko posojilnico.

Državni uradniki in učitelji so imeli v nedeljo popoldne v „Mestnem domu“ zelo dobro obiskani shod, ki je pod predsedstvom gospoda Lillega obravnaval zelo važna stanovska vprašanja. Na shodu sta govorila kot glavna poročevalca dr. Marn in prof. Reiser. Čisto odveč je prisel na shod ponujati klerikalni državni poslanec Gostinčar, ki je v parlamentu zadnji, ki bi mogel količkaj vplivati na ugodno in neugodno rešitev stavljenih zahtev.

Anton Kristan — klerikalec? V nedeljo popoldne je imel Anton Kristan v Novem Vodmatu shod po § 2., na katerem je na vse pretege zabavljaj čez navzoče socialne demokrate, ki delajo v Vodmatu brez Toneta pametno lokalno občinsko politiko. Razven Kristana, so bili vsi navzoči drugačnega mnenja in so jih Tonetu tudi pošteno povedali. Vodmatski socialni demokratje so pametni možje, dobri Slovenci in brezobzirni sovražniki klerikalcev. Zato pa naj Kristan nikar ne hodi po nepotrebnem zdradbe delat. Posebno sumljivo se je Kristan vedel glede klerikalcev, ki jih je hvalil in poveljeval. O Orazmu ni izpregovoril nobene besede. O občinskih zadevah, ki so najvažnejše, je rekel, da ne bo govoril. Kristan naj bo prepričan, da si bodo v Vodmatu še naprej socialni demokratje brez njega bolje pomagali.

Nov kazinot. Slovenska opera, ki se letos odlikuje po vseh možnih slabostih, se sedaj odlikuje in je ponosna na to, da je njen dirigent takozvani „profesor“ Reiner stalen gost v kazini. Baje so dirigenta Reinerja kazinoti nahujskali, da namenoma tako zanikerno vodi orkester pri slovenski operi in opereti.

Korno poveljstvo v Celovcu? Zadnje dni so Nemci poročali da dobi Celovec svoje korno poveljstvo. Vojaške čete se namreč zadnjih pet let pomikaje močno proti jugu na mejo. Ali vkljub temu, da je središče juga bolj Ljubljana kot koroška mesta, se na Dunaju ogibljuje gotovi krog našega mesta, in nam ne dajo ne železniških delavnic, ne — kornega poveljstva. Tako se Ljubljana od Dunaja povsod prezira in le čudež je, da bomo imeli — državno obrtno šolo. Klerikalni „Slov. klub“ je politična družba, ki skrbi le za svoje žepe, naprednjaki pa nimajo nikakega upliva. Gotovo je le to, da Ljubljana tistega že tolikrat obljubljenega kornega poveljstva — ne dobi!

Roditeljski sestanek. V fizikalni dvorani c. kr. ll. drž. gimnazije se bo de vršil v sredo dne 25. t. m. ob 6. uri zvečer drugi roditeljski sestanek pri katerem dokonča g. ravnatelj dr. Bezjak zadnjič započeto predavanje o domači kazni kot vzgojnem sredstvu. Starši oziroma njih namestniki in drugi prijatelji naše mladine se prijazno vabijo k temu sestanku.

Slovensko deželno gledališče. Uprizoritev sobotne premijere „Tujca“ je izpadla v naše popolno zadovoljstvo. Pa tudi na publiko ni izgrešilo to idej bogato delo svojega upliva; saj je obilen aplavz tako po napetem prologu kakor tudi po epilogu, najmočnejše seveda po „igri“ sami klic poleg nositelja naslovne uloge celo še druge interprete pred rampo. — „Tujca“ je dal z umetniškimi pretenzijami g. režiser Nučič plemenito, svečeniško in vendar tako naravno-priprasto. Dobro smo čutili, da je bil ta tujec bitje iz drugega sveta, takorekoč inkorporacija pravega božanskega duha, a nič manj tudi človeškega. — Ga Danilova je predvsem po svoji rutini povzdignila gospodinjjo Sharpovo na visoko stopnjo. Deklamatorsko-pridigarji ton je uplival mestoma manj ugodno. — Stasia gđ. Wintrové je zadovoljila v vsakem oziru. Lepe momente je imela o-sobito proti koncu drugega akta v sceni z g. Nučičem. — Gđ. Šetrljová je izvedla svojo koketno miss Kite premisljeno in z inteligenco, nikdar vsiljivo ali banalno. Gđ. Danilova je z ozirom na kratak čas, ki ji je bil na razpolago, ustvarila dober, celo jako dober tip. — G. Bohuslav je bil v prologu izbo-ren, v „igri“ briljanten; maska sama na sebi je bila mal umotvor. G. Skrbinšek je opremil židovskega trgovca z realitiko, ki je mestoma kar frapovala. Ga Iličičeva je bila graciozna kakor po navadi; g. Šimáček ji je bil dober partner. G. Bukšek je postavil na oder dobro prešludirano figuro; g. Povh je zastopal svojega Haryja enako dobro pred in po metamorphosi; gđ. Thalerjeva je bila v prologu tako distinguirana kakor v sledečem dyptychu ljubezniva. — Končno nujno priporočamo, da se posveti dinamiki govora malo več pozornosti: prethi govorjenje škoduje splošnemu utisu in pokvari efekt. S to opazko apostrofu-jemo dame Wintrovo, Iličičevo in Thalerjevo. — O-bisk je bil razen v ložah, dostojen.

Slovensko deželno gledališče Danes, v torek prvič Albinjeva velika opereta „Barun Vrenk“ (za ne-pa). Veliko partijo Trenka poje gosp. Iličič, Lidije gđ. Hadrbolečeva, Nikole in Marice g. Pavlič in gđ. Thalerjeva, Kornelije in Wurzbacherja g. Vera Danilova in g. Bohuslav. — V četrtek se ta opereta ponavlja za far. abo-nente.

Veselica podružnice C. M. v Štepanji vasi. V nedeljo popoldne se je vršila v Štepanji vasi izborni obis-kana veselica tamošnje podružnice sv. C. M. Udeležilo se je veliko število domačinov in tudi Ljubljančanov je več prišlo. Vrli odbor podružnice je veselilni prostor in hišo lepo okrasil z narodnimi trobojnicami. Marljiva štepanjska dekleta pa so gostom neu-morno in vzorno prodajala raznovrstne stvari v prid družbe sv. C. M. Udele-žence veselice je pozdravil g. Adolf Ribnikar, ki je pojasnjeval pomen in namen družbe sv. C. M. in izražal veselje in zadovoljstvo nad Štepanjci, ki so lahko ponosni na to, da so čla-ni C. M. in da so priredili tako lepo in koristno veselico.

Novi poljanski most se bode dan-es v torek cel dan in jutri dopol-dne preizkušal z obremenjenjem in ostane zaradi tega za vozni promet ta čas zaprt, na kar občinstvo opo-zarjamo,

Aretacija nevarnega Italijana. Na brzojavni poziv je bil predvčerajš-njim aretiran na južnem kolodvoru 34letni delavec Serafino Zara iz Mi-rana v Italiji, ker je ogoljufal nekega trgovca v Gradcu za 60 kron. Izročili so ga sodišču.

Huda soproga. Zakonska Fran in Helena št. iz Ljubljanske okolice sta že dalj časa živila v prepriju. Pred par dnevi sta se zopet pošteno skre-gala. Med preprirom je zgrabila žena za močno palico in udarila moža ž njo parkrat po glavi, nakar je slednji po-begnul iz hiše. To priliko je porabila njegova žena, mu uzela ves denar in perutnino v vrednosti 403 kron in na-to odšla k svojemu sinu.

Izgnubljeno. Dotičnik, ki je na so-botni veselici v „Unionu“ zamenjal klobuk, se pozivlja, da ga takoj vrne drugače se bode proti njemu kazen-sko postopalo.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski vojni proračun.

Dunaj, 23. januarja. Proračun vojnega ministrstva je tudi letos na-ravnost velikanski, kljub temu, da od-padejo letos stroški 180 milijonov kron, katere je porabila država za časa aneksijske krize. Proračun znaša namreč nad 500 milijonov kron. Raz-burjenje med poslanci je naravnost strašno, in to tembolj, ker so bremena militarizma vedno večja, v kulturnem

oziru se pa ne stori ničesar. Opozicijski delegati nameravajo radi tega v dele-gacijah energično protestirati proti vedno večjim bremenom militarizma.

Novi papeški nuncij na Dunaju.

Dunaj, 22. januarja. Papeškim nuncijem na Dunajskem dvoru je ime-novan monsig. Aleksandro Bavona, prelat rimske kurije.

Poslanec Ugron — umrl.

Budimpešta, 23. januarja. Danes je nanaglooma umrl ogrski državni po-slanec Gabriel Ugron, ki je bil eden prvih voditeljev opozicije. Njegovo življenje v ozki zvezi z ogrskim upo-rom leta 1848. Ko so bili Ogrji potem premagani, je zbežal v Pariz, kjer se je za barikadami boril v vrstah fran-coskih republikancev proti cesarskim četam za republiko. Iz Pariza je odšel v Italijo, kjer se je pod Garibaldijem boril za osvoboditev, oziroma zedinje-nje združene Italije. V Avstrijo se je vrnil šele leta 1882, ko je bil od ce-sarja pomiloščen.

Srbsko - avstrijska trgovinska po-godba.

Belgrad, 23. januarja. Kralj je sankcioniral predlogo glede srbsko-avstrijske trgovinske pogodbe, ki stopi takoj v veljavo. Zakon bo pravomočen do 31. decembra l. 1917.

Poslanec Funke na smrtni postelji,

Dunaj, 23. januarja. Poslanca Funkeja, večkratnega starostnega pre-sednika avstrijske državne zbornice je danes zadel mrtvoud. Njegov položaj je obupen. Pričakovati je vsak čas ka-tastrofe. Zvečer so se sicer raznesle po Dunaju vesti, da je že umrl, kar se pa še ne potrjuje. Vendar se splošno domneva, da ne bo prebil današ-nje noči.

Povratak dunajskih občinskih svet-nikov iz Pariza.

Dunaj, 23. januarja. Danes se je vrnila semkaj deputacija dunajskih ob-činskih svetnikov iz Pariza. Zelo zna-čilen je govor, katerega je govoril pri odhodu dunajskih občinskih svetoval-cev pariški župan, ki je izjavil, da po-zdravlja v imenu enakopravnosti vse meščane vseh narodnosti v avstrij-skem stolnem mestu.

Ubljalec župnik Tomašević — umrl.

Zader, 23. januarja. Znani župnik Tomašević, ki je bil sokriv uboja nje-gove tete Ručigaj in bil radi tega meseca decembra obsojen na 5 let težke ječe, si je včeraj pustil primesti jako obilno večerjo. Po večerji ga je zadel mrtvoud, nakar je bil na mestu mrtev.

Obravnava proti rusliskim dijakom.

Lvov, 23. januarja. Obravnava proti 101 rusliskim dijakom, ki so obtoženi radi znanih vsučiliških de-monstracij v Lvovu, se prične tekom februarja in bo radi obilnega števila obtožencev in prič trajala najmanj dva meseca. Zagovornišvo obtožencev so prevzeli najboljši gališki rusinski od-vetniki.

Ljudsko štetje v Pragi.

Praga, 23. januarja. Po zadnjem ljudskem štetju šteje Praga 629.000 ljudi.

Davčni eksekutor v gledališču.

Praga, 23. januarja. Včeraj bi se mogla v Smihovem vršiti nova češka opereta komponista Karla Moora. Pred začetkom igre pa je prišel v gleda-lišče davčni eksekutor, ki je pozval Moora, naj plača svoje dolgove. Ker pa ta ni imel pri sebi nobenega de-narja, mu je eksekutor zaplenil vse glasbeue instrumente. Predstava se je radi tega zelo zakasnila. Konečno so navzoči trgovci zbrali denar, plačali dolgove komponista Moora in tako omogočili predstavo.

Prestolonaslednik Danilo v Belgradu.

Belgrad, 23. januarja. Črnogorski prestolonaslednik Danilo pride spom-ladi v Belgrad, kjer ostane dalj časa.

Demonstracije pred japonskim kon-zulatom v Milanu.

Milan, 23. januarja. Milanski so-cijalisti so priredili danes pred japo-nskim konzulatom v Milanu velike de-monstracije radi smrtne obsodbe 24 japonskih anarhistov. Demonstranti so neprestano žvižgali. Končno je prišla policija, ki je demonstrante razgnala, 10 jih pa aretirala in po nostifikaciji takoj zopet izpustila.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Stanovanje z eno sobo, kuhinjo ter dru-gimi pritlikinami se takoj odda v Rožni dolini št. 239. 46/5—1

Damska žalna in modna krila najnovej-šega kroja od 5 K naprej. Samo v konfekciji A. Lukič, Pred Škofijo 19.

Avba in srebrnjak za narodno nošo se prod. „Brezar“, poste restante, Kranj. 49 2-1

Brinjevee in od večjih let brinjevo olje se prod. na polubno množino. Cene po do-govoru. Za pristnost jamčim Leonard Del Linz, Razdrto. 41/4—1

Dobro upejvana krojaška obrt v prometnem trgu na Sp. Stajerskem se prepusti proti mali odškodnini slovenskemu krojaču. Več se po-izve pisмено pod šifro „J. S.“, poštno ležeče, Loka pri Zidanem mostu. 42/3—1

Češko briquete in kosovni premog, naj-boljše in najcenejše kurivo za peč, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo zastoj), priporoča po najnižji ceni Češko skladišče premoga, Nova ulica št. 3. 450

KORESPONDENCA.

* Lepa, mlada gospodična želi korespon-dirati z mladim inteligentnim gospodom. Po-nudbe pod „Pb“ na inseratni oddelek „Jutra“.

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

Rabljen
- pisalni stroj -

se prod. po zelo nizki ceni. Vprašanja naj se naslovijo na poštni predal št. 76. Ljubljana.

Ugodna prilika!

Proda se

stavbišče

m² po 1 K 80 vin., eno minuto od Ljubljane.

Poizve se pri Mariji Kovačič, Novi Vodmat 19.

Novo! Senzacionalno! Novo!

6 Šelenburgova ulica 6

Anatomična
poučna razstava

Med drugim tudi uspehi slovečega prof. Ehrlicha-Hata z zdravilom 606.

Odprto od zjutraj do 9. zvečer.

V petek od 12. do 6. zvečer samo za dame.

Vstopnina 30 v., za vojaštvo 20 v.

Za mnogobrojni obisk prosi podjetnik.

„Jutro“ se prodaja v Trstu
po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,
Trevisan, ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carduci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojaški trg,
Hrast, Poštni trg,
Može, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geršina, Rojan,
Raunacher, Cam-pomarzio,
Bruna, S. S. Marliri,
Ercigoj, ulica Masimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša
ura
sedanjosti:

? I ?
I K O
? O ?

zлата, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Svici. !!

? I ?
I K O
? O ?

Tovarniška var-
stvena znamka:
„I K O“

? I ?
I K O
? O ?

10 zapovedi

za zdravje in 10 zapovedi za kmeto-valca, vsake posebej tiskane, dobi vsak človek zastoj v lekarni Trnkoczy zra-ven rotovža v Ljubljani. V tej lekarni se tudi oddajo zdravila p. n. članom okr. bol. blagajne v Ljubljani, bol. za-vodu c. kr. tob. tovarne v Ljubljani in bol. blagajne južne železnice.

Veliko

posestvo

z dobro idočo gostilno

v vasi z velikim prometom tik Ljubljane, se radi boleznitakoj proda pod jako ugodnimi pogoji. Kapitala ni treba veliko. Naslov pove inseratni oddelek „Jutra“.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastoj in franko, ako nam v namen razpo-šljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
L. Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Nekaj izborno ohranjenih
automobilov
vseh velikosti se ceno prod. Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za po-pravo avtomobilov in trgovina
Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Kupujte „JUTRO“.
Izvod samo 4 vinarje.

Cvetlični salon
ANTON BAJEC
Ljubljana
Pod trančo štev. 2

poleg čevljarskega mostu
izdeluje šopke, vence in
trakove. Velika zaloga na-
grobnihi vencev. Zunanja
naročila se izvrše točno.
Cene zmerno.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
stalater vodovodov
LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružica: Stari trg 9.

Priloga se p. n. občinstvu
za izvrševanje vsakršnih kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškim, francoskim in tu-
zemskim škrljem, z
asbest-cementnim škrljem
(Eterit) patent Haischek,
z izbočeno in ploščato opoko,
lečno-cementno in strešno
opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska,
kleparska dela v priznani so-
ludni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in
poštine prosto.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni
prižigalnik (poraben tudi kot
žepni prižigalnik)
oblastveno
zavarovan,
izvršen iz
krogl av-
strijskih
Mannli-
cherjevih
pušk.
Lepo darilo! K 3.80 Lepo darilo!
Jos. Schunder tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se
samo po poštini povzetju. — P. n. restavraciji
in kavarnari izjemne cene

Vinc. Richterja
pomada za lase
je izdelek, prirejen izključno na te-
melju znanstvenih in zdravstvenih pred-
pisov. Imenitne posledice se prikažejo
tako po uporabi te pomade: rasti pri-
čnejo lasje in brada. Zabranjeno izpadanje
las in povzroča rasti las tudi tam, kjer
jih prej ni bilo. Cena lončku z navo-
dilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umi-
vanje glave.
Najboljše učinkujoči pripomoček za
snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.
Vinc. Richter, specialista za gojenje las
Dunaj IX., Sobieskygasse.
Za logo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben 9

Zboljšana Kneipova metoda in
ventilirane spalne čepice
so kot najbolj preizkušeno sredstvo
proti nervoznemu glavobolu vseh vrst,
proti potenju, vroči glavi in posledicam,
izpadanju in osivelosti las. Čepica po-
miri živce in prozračno dobro spanje in
spočitno glavo.
1 čepica z dvojno ventilacijo K 6.—
1 „ „ trojno „ „ 8.—
Balzam pospešujoči rast las in brade
z uporabnim navodilom
1 stekleničica K 2.—
1 „ „ „ 4.—
1 „ „ „ 6.—
Naročila iz province po pošti
le proti povzetju.
Zavoj in spremnica 30 vin. Pri
naročilu čepice naj se navede
obseg glave.

P. Frötscher, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Alfonz Breznik
c. kr. zaprličen izvedenec in
učitelj „Glasbene Matice“.
Ljubljana, Kongresni trg 13,
(poprej Gradišče 11).
Prva, najstarejša, največja in
edina domača tvrdica vseh glas-
benih instrumentov, strun, (tudi
specialitet) in muzikalij. Naj-
raznovrstnejša izbira in najcen-
jevojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev. —
Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zamen-
a. 10 letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvorna in ko-
morne tvrdice Czajka Böser, Stelzhammer, Höfeli & Heitz-
man, Manborg, Hougel i. dr.

Popravila in ugaševanja vseh glasbil sprejema najce-
njeje. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše
preizkušeno.

Slovinci, rabite samo edino
Prodaja se kos po 20 in 30 vin.,
najboljša vrsta za negovanje
politi kos 70 vin.
Na debelo v Ljubljani pri
tvrdkah Agro-Merkur; Fr. Iglič;
Ivan Jelčin; Ant. Krisper; T.
Mencinger; J. Perdan; A. Sa-
raban; Anton Škof. — Na drobno
v Ljubljani pri tvrdkah: Iv. Bonač,
Šelenburgova ulica; Fr. Češnovar,
Dolenjska cesta; Emil Dobrič,
Prešernova ulica; Kati Držaj, Flo-
rijanska ulica; J. Krivic, Dunajska
cesta; Jak. Oblak, Pred škofijo;
Matej Orehek, Kolodvorska ulica; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Fr. Sarek, Ma-
rije Terezije cesta; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marijin trg;
A. Sušnik, Zaloška cesta; Jos. Sporn, Sv. Petra cesta; J. Tavčar, Stari trg 30;
F. Terdina, Stari trg. V Gorici: Toroš, Drobnič in dr.; Ivancič & Kurinčič; Jos.
Kutin in Alb. Tušar. V Kamniku: Ant. Slatnar. V Kranju: Z. Krajnc; Jos. Liko-
zar; J. & A. Majdič; Pet. Majdič; J. Ev. Potrebin. V Litiji: F. Lajovic in sin. V
Spodnji Šiški: Mar. Podvornik. V Postojni: Ant. Bolč; Jer. Kogej; G. Pikel.
V Radovljici: O. Homan. V Tolmini: A. J. Vrtovec; Henr. vit. pl. Ziernfeld. V
Trbovljah: Iv. Kramar. V Zagorju ob S.: R. Ahčan. Mag. Ph. I. R. Hočevar, Vrhnika.

PURANI
so naprodaj na Tržaški cesti št. 51.

„Mayola“
Chevreux-svetla-krema
za čevlje vseh vrst usnja!
Mayola je voščeno-oljna krema;
Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši;
Mayola se svetli takoj brez truda;
Mayola konzervira vsako usnje;
Mayola ga naredi nepremočljivega;
Mayola svetlobo drži dolgo;
Mayola je z jamčeno prosta kislina;
Mayola omehta najtrše usnje
in ga ohrani mehkega;
Mayola je najcenejša krema;
Mayola se namaže nalahko na čevlje,
se z mehko krtačo krtači in
z volneno čunjo odrgne. Vsepeh
Vas iznenadi;
Mayola se dobi v vsaki trgovini;
Mayola je varstveno zavarovana;
Mayola se izdeluje edino v kemični
tovarni

Rudolf Majer, kemik
Asch (Češko).
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
FRANC FUCHS
Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse 135.

Tovarna vozov
Peter Keršič, Sp. Šiška
priporoča
svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila
in popravila po primerno nizkih cenah.
Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Del. glavnica:
K 5,000.000.
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Stritarjeva ulica štev. 2.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Enonadstropna
HIŠA
(nasproti pekarije) s šestimi sobami se
proda
v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani.

Izdelovanje igrač
Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,
Pfeilgasse 34.
Vojaške oprave za otroke:
Infanterijska garnitura K 4.—
Huzarska „ „ „ „ 5.—
Planin. lovec „ „ „ „ 5.—
Dragonska „ „ „ „ 5.—
Ulanska „ „ „ „ 5.—
Telesne straže „ „ „ „ 6.—
Prekupovalci specialni cenik. Razpošiljatev po povzetju

Zaradi inventure
izredno znižane cene.
Raglan za dame preje K 40.— sedaj K 12.—
Gledališka mantila „ „ „ 40.— „ „ 12.—
Paletot „ „ „ 60.— „ „ 16.—
Pelerina „ „ „ 15.— „ „ 8.—
Kratki kožuhi „ „ „ 60.— „ „ 30.—
Zimska ali sportna suknja „ „ „ 40.— „ „ 18.—
Obleka „ „ „ 40.— „ „ 16.—
Otročje obleke pod vsako ceno!
Angleško skladišče oblek O. Bernatovič.
Ljubljana, Mestni trg 5.

Kmetska posojilnica
ljublanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadružnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta štev. 18
obrestuje hranilne vloge po čistih
4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron
Ustanovljena
leta 1882.
Denarni promet
v letu 1910
K 100,000.000.—

Eskomptuje
trgovske menice.
Ustanovljena
leta 1882.
Upravno premoženje
[v letu 1910
K 20,500.000.—

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron
pri avstrijski pošti hranilni št. 828.406,
pri ogrski pošti hranilni št. 19.894.

Res. fond:
K 450.000.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron
Ustanovljena
leta 1882.
Denarni promet
v letu 1910
K 100,000.000.—

Eskomptuje
trgovske menice.
Ustanovljena
leta 1882.
Upravno premoženje
[v letu 1910
K 20,500.000.—

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron
pri avstrijski pošti hranilni št. 828.406,
pri ogrski pošti hranilni št. 19.894.

Res. fond:
K 450.000.

Res. fond:
K 450.000.

Res. fond:
K 450.000.